

مركز مطالعات اسلامی بینش
WWW.BINESH.CC

آلبوه فتح مکہ



بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرٌ مِّنَ اللّٰهِ وَالْفَتْحٍ {١} وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللّٰهِ
أَفْوَاجًا {٢} فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَابًا {٣}

در ۲۰ رمضان سال ۸ هجری، رسول الله صلی الله علیه وسلم فاتحانه وارد مکه شد.

در ماه شعبان سال ۸ هجری، قبیله‌ی بنوبکر از هم‌پیمانان قریش به قبیله‌ی خزاعه که هم‌پیمان مسلمانان بودند حمله بردن و بدین تربیت یکی از مفاد پیمان صلح حدیبیه را زیر پا نهادند. مسلمانان که در آن هنگام تبدیل به قدرت اصلی جزیره‌ی العرب شده بودند به یاری خزاعه شتافتند و رسول الله صلی الله علیه وسلم با ده هزار تن از یاران خویش به سوی مکه رهسپار شد و سرانجام در تاریخ ۲۰ رمضان وارد این شهر شد.

قریشیان مقاومت چندانی از خود نشان ندادند و تنها گروهی از جوانان قریش به فرماندهی عکرمه فرزند ابوجهل قصد جلوگیری از ورود مسلمانان را داشتند که گروهی از مسلمانان به فرماندهی خالد بن الولید مقاومت آنان را در هم شکستند. عکرمه پس از این شکست گریخت اما با وساطت همسرش به نزد رسول الله صلی الله علیه وسلم آمد و مسلمان شد و بعدها در نبرد یرموق به شهادت رسید.

با فتح مکه و پاک شدن مسجد الحرام از بت‌ها مردم دسته دسته به دین خداوند وارد شدند و جزیره‌ی العرب به طور کامل به زیر پرچم اسلام در آمد.



فتح مکه: زیر پا نهادن پیمان صلح حدیبیه توسط قریش

قریشیان پیمان خود را زیر پا نهادند و از بنی بکر که به خزاعه (هم پیمانان مسلمانان) هجوم آورده حمایت نمودند. آنچه در تصویر می بینید محل خانه های خزاعه واقع در پایین مکه است. این منطقه «وتیر» نام دارد.



منطقه «وتیر» محل زندگی خزاعه

فتح مکه: یاری خواستن خزاعه از رسول الله

فرستادگان خزاعه از جمله عمرو بن سالم به نزد رسول الله صلی الله علیه وسلم آمدند در حالی که ایشان و یارانشان در مسجد بودند و از وی درخواست یاری نمودند. پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «یاری شدی ای عمرو بن سالم».



مسجد النبی صلی الله علیه وسلم



وادی العرج

فتح مکه: کسی به این سگ تعرض نکند

هنگامی که رسول الله صلی الله علیه وسلم به این چاه یعنی چاه طلوب رسید، آنجا ماده سگی را دید که به توله‌هایش شیر می‌دهد، پس به جعیل بن سراقه دستور داد که مواطن آن سگ باشد و نگذارد کسی از لشکریان به آن تعرض کند.

فتح مکه: رسیدن پیامبر صلی الله علیه وسلم و یارانشان به وادی العرج

پیامبر صلی الله علیه وسلم و یارانش در حالی که روزه بودند به این دره یعنی دره‌ی عرج رسیدند. ایشان از شدت گرمابر سرshan آب ریختند اما نه خود و نه یارانشان افطار نکردند.



چاه طلوب

فتح مکه: اسلام آوردن عباس بن عبدالمطلب رضی الله عنہ

در این جا واقع در جحفة پیامبر صلی الله علیه وسلم با عمویش عباس دیدار کرد که مسلمان شده و همراه با خانواده اش به سوی مدینه هجرت می کرد. سپس ایشان خانواده اش را به مدینه فرستاد و خود بالشکر پیامبر صلی الله علیه وسلم همراه شد. بر اساس سخن برخی مورخان وی پیشتر اسلام آورده اما آن را از مشرکان قریش پنهان نگه داشته بود.



محل دیدار پیامبر صلی الله علیه وسلم با عباس رضی الله در جحفه

فتح مکه: افطار در منطقه‌ی کدید

هنگامی که پیامبر صلی الله علیه وسلم به این جا یعنی منطقه‌ی «کدید» رسید، خود روزه اش را باز کرد و به یارانش نیز امر نمود تا روزه شان را باز کنند و فرمود: «شما به دشمنان نزدیک شده اید و افطار باعث می شود قوی تر باشید».



منطقه‌ی کدید

فتح مکه: اسلام آوردن ابوسفیان بن حرب رضی الله عنہ

در ارتش پیامبر صلی الله علیه وسلم در مسیر خود به سوی مکه در این منطقه به نام «مر الظهران» توقف نمود. ابوسفیان و حکیم بن حزام و بدیل بن ورقاء همینجا به محضر پیامبر صلی الله علیه وسلم آمده و اسلام آوردند



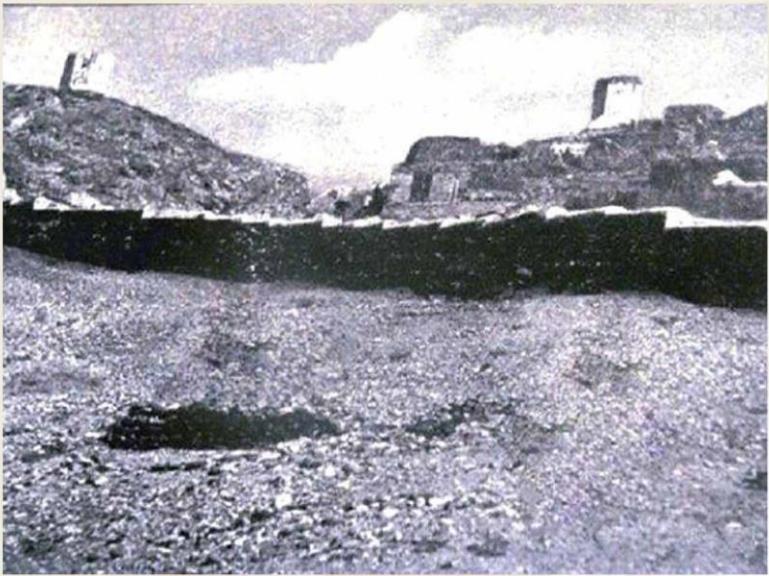
مر الظهران

فتح مکه: عبور ارتش مسلمانان از برابر ابوسفیان

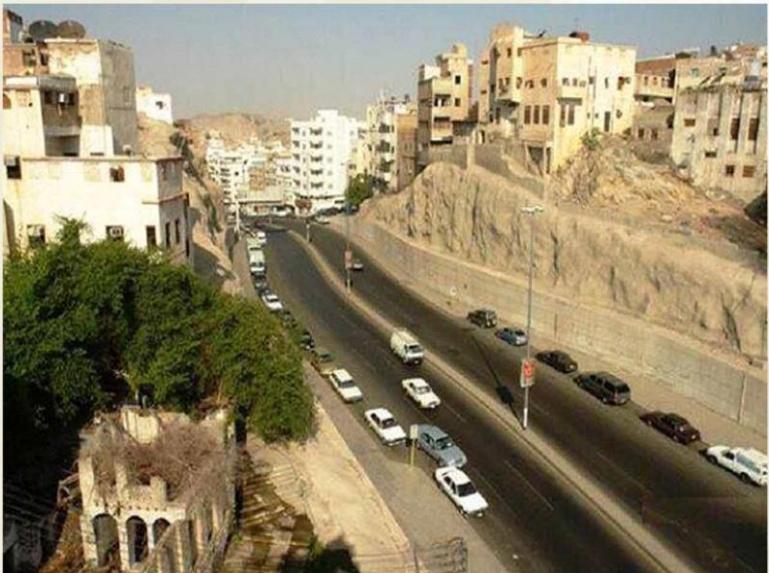
در کنار این کوه، عباس عمی پیامبر صلی الله علیه وسلم، ابوسفیان رانگه داشت تا عبور دسته‌های لشکر پیامبر صلی الله علیه وسلم را به چشم ببیند. ابوسفیان با دیدن آن لشکر شگفت زده شد.



محل عبور لشکر پیامبر صلی الله علیه وسلم از برابر ابوسفیان بن حرب



تپه کداء



تپه کداء در حال حاضر

فتح مکه: ورود پیامبر صلی الله علیه وسلم به مکه

پیامبر صلی الله علیه وسلم و یارانش در دستهای که پر چمشان به رنگ سبز بود از این تپه یعنی تپه کداء در بالای مکه وارد این شهر شدند. ایشان در این حال عمame‌ای سیاه رنگ بر سر داشتند.

فتح مکه: فاتح فروتن

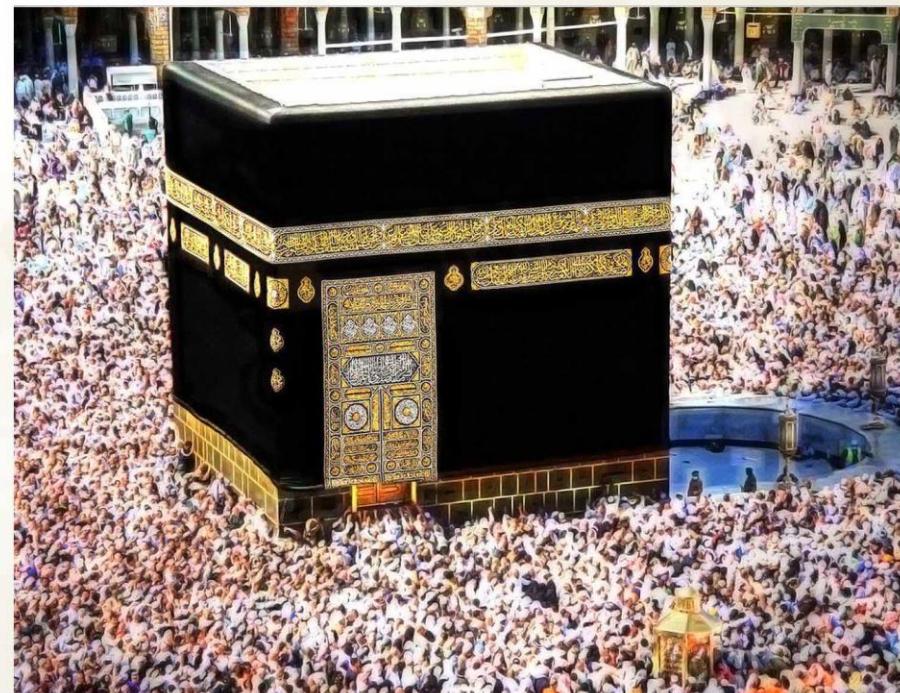
هنگامی که پیامبر صلی الله علیه وسلم وارد مکه شد، پرچم ایشان را در محل این مسجد بر افراشتند. ایشان با دیدن آن پرچم اشک از چشمانشان سرازیر شد. رسول الله صلی الله علیه وسلم بر خلاف دیگر فاتحان چنان فروتنانه وارد مکه شدند که چانه‌ی مبارکشان به زین شتر برخورد می‌کرد. هم اکنون در محل نصب پرچم پیامبر صلی الله علیه وسلم، مسجدی به نام مسجد الرایه (پرچم) وجود دارد.



مسجد الرایه، محل نصب پرچم پیامبر صلی الله علیه وسلم در روز فتح مکه

فتح مکه: ورود پیامبر صلی الله علیه وسلم به مسجد الحرام

پیامبر صلی الله علیه وسلم سپس وارد مسجد الحرام شد و در حالی که می‌فرمود: « جاء الحق و زهق الباطل إن الباطل كان زهوقاً» بتهارا شکست، سپس طواف کعبه را به جای آورد.



خانه کعبه



فتح مکه: نماز پیامبر صلی الله علیه وسلم در داخل کعبه

سپس رسول الله صلی الله علیه وسلم وارد کعبه شد و دستور داد تصاویری که در کعبه وجود داشت را بیرون بیندازند، آنگه در این مکان که هم اکنون نشانه گذاری شده در داخل کعبه نماز خواند.

محل نماز رسول الله صلی الله علیه وسلم در داخل کعبه

فتح مکه: سخنان رسول الله صلی الله علیه وسلم کنار خانه‌ی کعبه و گذشت از قریش

سپس رسول الله صلی الله علیه وسلم کنار در کعبه ایستاد و سخنرانی مهمی ایراد نمود و به بیان ویژگی‌ها و آداب و شرایع اسلام و حرمت خانه‌ی کعبه پرداخت و قریش را مورد عفو خود قرار داد. و اینگونه مکه به دارالاسلام ملحق گشته و هجرت از مکه به مدینه به پایان رسید. و صلی الله وسلم علی نبینا محمد و علی‌آل‌له و صحبه اجمعین.



منبع:

سلسله‌ی فتح مکه به طور آزاد از صفحه‌ی شیخ سعد الغامدی
پژوهشگر تاریخ اسلام ترجمه شده است.